

Ο παρακάτω σύντομος οδηγός στοχεύει στην ενημέρωση των διδασκόντων αναφορικά με τη σωστή χρήση των online μαθημάτων που προσφέρονται μέσα από τις επίσημες υποδομές των Ελληνικών Πανεπιστημίων

1. Τα μαθήματα απευθύνονται αποκλειστικά στους φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι στο συγκεκριμένο μάθημα. Χρησιμοποιείτε πάντα την πλατφόρμα που διαθέτει το πανεπιστήμιό σας για τα μέλη του για την τηλεεκπαίδευση και την ανάρτηση των βιντεοσκοπημένων διαλέξεων.
2. Η καταγραφή προσωπικών διαλέξεών σας και η ανάρτησή τους στην επίσημη πλατφόρμα είναι δυνατή.
3. Το υλικό* που χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια του online μαθήματος ή διαμοιράζεται στους φοιτητές μετά από αυτό μέσω της πλατφόρμας πρέπει να τηρεί τα κάτωθι:
  - α. Να είστε εσείς ο δημιουργός (δικές σας σημειώσεις, φωτογραφίες, σχεδιαγράμματα, στατιστικές απεικονίσεις, οπτικοακουστικό υλικό). Προσοχή, μπορεί να μην έχετε το δικαίωμα χρήσης π.χ. ενός άρθρου σας, εάν έχετε δώσει μέσω της σύμβασης που έχετε υπογράψει τα πνευματικά δικαιώματα σε έναν εκδότη.
  - β. Να έχετε άδεια χρήσης του:
    - ο δημιουργός/ο κάτοχος του δικαιώματος σας έχει δώσει άδεια για τη συγκεκριμένη χρήση
    - ανοικτοί ακαδημαϊκοί πόροι, όπως είναι τα βιβλία της δράσης του ΣΕΑΒ «Κάλλιπος»
    - υλικό που έχει άδεια ανάρτησης σε ψηφιακά μαθήματα μέσα από τις συμβάσεις που έχει η βιβλιοθήκη σας ή ο ΣΕΑΒ με τους εκδότες
    - κυκλοφορεί π.χ. στο ίντερνεντ με κατάλληλη άδεια π.χ. CC-BY-NC).Για κατάλληλο υλικό, συμβουλευτείτε τον κατάλογο πηγών που έχει αναρτήσει η Βιβλιοθήκη.
  - γ. Το υλικό ανήκει στο δημόσιο τομέα (γενικός κανόνας: 70 έτη από το θάνατο του δημιουργού)
  - δ. Το υλικό δεν προστατεύεται εξορισμού από το νόμο για την πνευματική ιδιοκτησία:
    - επίσημα κείμενα στα οποία εκφράζεται πολιτειακή αρμοδιότητα
    - νομοθετικά, δικαστικά ή διοικητικά κείμενα
    - εκφράσεις της λαϊκής παράδοσης
    - ειδήσεις
    - απλά γεγονότα
    - στοιχεία
  - ε. Να μην έχετε άδεια χρήσης ΑΛΛΑ
    - Να εμπίπτετε στην εξαίρεση που προβλέπει το νομοθετικό πλαίσιο, δηλαδή:

- ✓ χρησιμοποιείτε ένα **σύντομο απόσπασμα** σχετικό με το θέμα που αναπτύσσετε προκειμένου να υποστηρίξετε τη γνώμη σας ή να ασκήσετε κριτική στη γνώμη του άλλου,
  - ✓ η έκταση του αποσπάσματος δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό
  - ✓ δεν θίγεται η ακεραιότητα του έργου
  - ✓ κάνετε **ευκρινή αναφορά** στην πηγή και στο όνομα του δημιουργού και του εκδότη. Καλό είναι να παραθέτετε και ενδεχόμενο link/υπερσύνδεσμο προς στον ιστότοπο όπου το συνολικό έργο παρουσιάζεται.
- χρησιμοποιείτε υπερσυνδέσμους/links για να παραπέμψετε σε ένα άρθρο που διατίθεται στο ίντερνετ. Δεν πρέπει να το μεταφορτώνεται στην πλατφόρμα κι αυτό διότι το γεγονός ότι διατίθεται ανοικτό από έναν ιστότοπο, δεν σημαίνει ότι έχετε και την άδεια να το ανεβάσετε εσείς στον δικό σας ιστότοπο
4. Σε κάθε παρουσίασή σας όπως και συνολικά σε κάθε διάλεξη που ανεβάζετε, θα πρέπει σε ευκρινές σημείο να ορίζετε κι εσείς τη δική σας άδεια για περαιτέρω ή μη χρήση της. Με άλλα λόγια, καλό είναι να γνωρίζουν οι φοιτητές σας εάν μπορούν να την διαμοιραστούν με άλλους, να την χρησιμοποιήσουν σε δική τους παρουσίαση τροποποιώντας τη ή μη. Λεπτομέρειες για τις άδειες που μπορείτε να δώσετε, μπορείτε να βρείτε ενδεικτικά στον ιστότοπο <https://creativecommons.org>
  5. Για περισσότερες πληροφορίες: στα πλαίσια του έργου opencourses είχε δημιουργηθεί το "μάθημα" "Πνευματική Ιδιοκτησία και Ανοικτά Μαθήματα - Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι", με κατευθυντήριες γραμμές που μπορείτε να συμβουλευτείτε σχετικά. (<https://eclass.gunet.gr/courses/OCGU104/>)

---

* Υπάρχουν τρεις κατηγορίες υλικού (ηλεκτρονική ή ψηφιοποιημένη μορφή), οι οποίες συνδέονται με ανάλογους τρόπους πρόσβασης. Πληροφορίες για το υπό διάθεση υλικό μπορείτε να αναζητήσετε στη σελίδα της Βιβλιοθήκη σας.

Ανοικτής πρόσβασης

Πρόκειται για υλικό που είναι ελεύθερης πρόσβασης. Οι επιλογές είναι κυρίως ανοικτά διδακτικά εγχειρίδια (open textbooks, πχ «Κάλλιπος») από πρωτοβουλίες ελληνικών και ξένων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, πηγές πρωτοτύπων κειμένων (π.χ. κλασική γραμματεία) κλπ.

Συνδρομητικό υλικό

Υλικό στο οποίο έχουμε πρόσβαση από συνδρομές και αγορές είτε του Πανεπιστημίου σας είτε του ΣΕΑΒ. Συνολικά είναι περίπου 90.000 βιβλία τα οποία σε μεγάλο ποσοστό είναι ερευνητικής φύσεως και στις περισσότερες περιπτώσεις ο εκδότης επιτρέπει τη χρήση τους σε ηλεκτρονικά μαθήματα. (παρακαλούμε συμβουλευτείτε τη βιβλιοθήκη σας για κάθε περίπτωση)

Παροδική πρόσβαση

Την περίοδο αυτή πολλοί εκδότες ανοίγουν την πρόσβαση σε εκπαιδευτικό περιεχόμενο είτε στο ευρύ κοινό είτε στους ήδη συνδρομητές τους. Πρόκειται για κίνηση περιορισμένης διάρκειας που διέπεται από κανόνες εύλογης χρήσης.